

**T.C.**  
**KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI**  
**KOCAELİ KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU**

**K A R A R**

Toplantı Tarihi ve No : 19/03/2025 - 443  
Karar Tarihi ve No : 19/03/2025- 7775

Toplantı Yeri  
Kocaeli

Kocaeli İli, Körfez İlçesi, Cuma Mahallesi, herhangi bir sit alanında bulunmayan, tescilsiz, kadastro harici alanda kalan, Körfez İlçe Jandarma Komutanlığı'nın 01.10.2024 tarih ve 32423800 sayılı yazısında lahit parçalarının çıktığının bildirildiği, çevresinde yapılan incelemede devşirme çeşme yapısının tespit edilmesi üzerine, devşirme çeşmenin tek yapı ölçeğinde, çeşmenin çevresinin ise III.Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tesciline yönelik tespit işlemlerinin başlatılmasına karar verilen Kocaeli KVKBK'nın 25.11.2024 tarih ve 7520 sayılı kararı, Kocaeli KVKBK Müdürlüğü uzmanlarınca koordinatlandırma çalışmaları için 06.01.2025 tarihinde olumsuz hava şartları sebebiyle alana ulaşım sağlanamadığından haritalandırma işlemlerinin 10.02.2025 tarihinde tamamlanarak Kocaeli KVKBK Müdürlüğü'nün 10.02.2025 tarih ve 6320493 sayılı yazısı ile kurum görüşleri istenen yazıya cevaben iletilen Kocaeli Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün 25.02.2025 tarih ve 11857005 sayılı yazısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün 13.02.2025 tarih ve 2025079225 sayılı yazısı, Tarım ve Orman Bakanlığı 1.Bölge Müdürlüğü'nün 21.02.2025 tarih ve 18109296 sayılı yazısı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün 20.02.2025 tarih ve 5570102 sayılı yazısı, Karayolları Genel Müdürlüğü 1.Bölge Müdürlüğü'nün 18.02.2025 tarih ve 1749113 sayılı yazısı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü'nün 18.02.2025 tarih ve 11780778 sayılı yazısı, İller Bankası Anonim Şirketi'nin 26.02.2025 tarih ve 6714 sayılı yazısı, Körfez Belediye Başkanlığı'nın 03.03.2025 tarih ve 106153 sayılı yazısı, Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın 12.03.2025 tarih ve 4123386 sayılı yazısı, Sakarya Orman Bölge Müdürlüğü İzmit Orman İşletme Müdürlüğü'nün 12.03.2025 tarih ve 14998943 sayılı yazısı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'nün 17.03.2025 tarih ve 6496576 sayılı yazısı, Kocaeli KVKBK Müdürlüğü uzmanlarınca hazırlanan Müdürlük evrakına 18.03.2025 ve 3323396 sayı ile kayıtlı uzman raporu okundu, ekleri ve işlem dosyası incelendi, Yapılan görüşmeler sonucunda;

Kocaeli İli, Körfez İlçesi, Cuma Mahallesi, herhangi bir sit alanında bulunmayan, tescilsiz, kadastro harici alanda kalan alanda tespit edilen devşirme çeşmenin tek yapı ölçeğinde, çeşmenin çevresinin ise III.Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tesciline yönelik tespit işlemlerinin başlatılmasına karar verilen Kocaeli KVKBK'nın 25.11.2024 tarih ve 7520 sayılı kararı gereğince Roma Dönemine tarihlendirilen devşirme çeşmenin 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 6. Maddesi kapsamında olduğundan anılan Kanun'un 7. maddesi uyarınca korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmesine, koruma grubunun 2. grup olarak belirlenmesine, yine anılan karar gereğince çeşmenin çevresinin kadastral paftada gösterilen şekliyle III. (Üçüncü) Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmesine, alana ilişkin hazırlanan sit fişinin onaylanmasına ve tapu kütüğünün beyanlar hanesine "III.Derece Arkeolojik Sit Alanında kalmaktadır." şerhinin işlenmesine, aşağıda belirtilen koşulların 3 (üç) yıl süre için Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanım Şartları olarak belirlenmesine;

1)Koruma Yüksek Kurulunun Arkeolojik Sit Alanlarına ilişkin 05.11.1999 tarih ve 658 sayılı ilke kararı gereği inşaat izni verilmeden önce Müze Müdürlüğü uzmanları tarafından arkeolojik sondaj kazısı gerçekleştirilerek sondaj sonuçlarının Kurulumuza Müze Müdürlüğüne iletilmesine,

2)Tevhit ve ifraz işlemleri, teknik ve zorunlu altyapı çalışmaları, kadastral uygulamalar vb. Koruma Bölge Kurulunun izni doğrultusunda yapılabileceğine,

3)Bu alanlarda; taş, toprak, kum vb. alınmamasına, kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocaklarının açılmamasına, toprak, cüruf, çöp, sanayi atığı ve benzeri malzemenin dökülmemesine,

4)Bu alanlarda ağaç dikimi ve sökümü için Koruma Bölge Kurulundan izin alınmasına,

5)Tadilat ve tamirat kapsamındaki uygulamaların 2863 sayılı yasanın 57. Maddesinin ilgili kısımları doğrultusunda yürütülmesine,

**T.C.**  
**KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI**  
**KOCAELİ KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU**

**K A R A R**

Toplantı Tarihi ve No : 19/03/2025 - 443  
Karar Tarihi ve No : 19/03/2025- 7775

Toplantı Yeri  
Kocaeli

6) Parselin yapılaşmaya konu olması durumunda HMAX 6,50 MT (2 Kat), inşaat alanı kat sayısı 0.30 değerini aşmayacak şekilde, tarımsal amaçlı yapılarla birlikte inşaat alanı katsayısı %5'den fazla olmayan ve tabanda 75 m<sup>2</sup> ve 2 katı geçmeyen tarımsal amaçlı bağ evi yapılabileceğine, ancak bu plan notunun yürürlüğe girdiği tarihte üzerinde meri mevzuata uygun olarak ruhsat alınarak yapılaşmış yapı bulunan ve imar hakkının tamamını kullanmamış parsellerde yukarıda belirtilen yapı inşaat alanı aşılmamak kaydıyla ikinci bir yapı yapılabileceğine,

7) III.Derece Arkeolojik Sit ilanı öncesi yapı ruhsatı almış taşınmazlarda ilgili Müze Müdürlüğüne sondaj kazısı yapıldıktan sonra herhangi bir kültür varlığına rastlanılmaması durumunda imar durumuna esas kurum görüşünün Kurulumuz tarafından değerlendirilebileceğine,

8) Sondaj kazısı sonucunda 2863 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir kültür varlığına rastlanması durumunda imar durumuna esas kurum görüşünün Kurulumuz tarafından değerlendirileceğine,

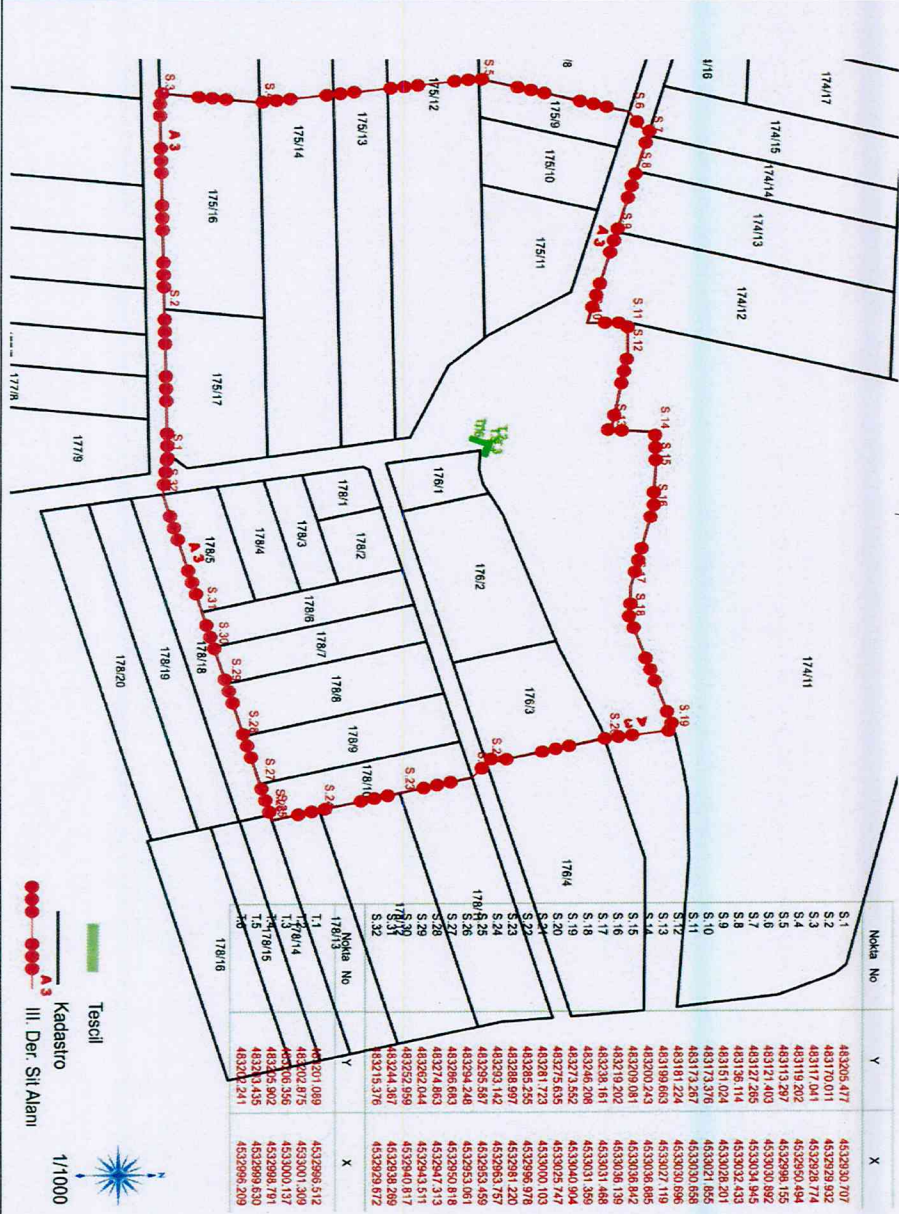
9)Bu kararın ilanından önce imar mevzuatına uygun olarak alınmış yapı ruhsatı ve eklerine göre subasman seviyesi tamamlanmış yapıların inşasına devam edilebileceğine, subasman seviyesi tamamlanmamış yapıların yapı ruhsatlarının iptal edilmesine, 2863 sayılı Kanunun 17. Maddesi doğrultusunda Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının ilgili idarelerce yasada belirtilen süre içerisinde hazırlatılmasına, bu süre sonunda koruma amaçlı imar planının hazırlatılmaması durumunda geçiş dönemi yapılanma koşullarının uygulanmasının durdurulmasına,

10)Bu koşullarda yer almayan hususlarda 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, ilgili yönetmelikler ve ilke kararlarının geçerli olacağına,

11)Alana ilişkin gerekli güvenlik önlemlerinin ilgili birimlerce alınmasına karar verildi.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                 |                                                             |                              |                |             |   |   |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------------------------------|----------------|-------------|---|---|---|
| AVRUPA KONSEYİ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ   |                                                             | ANIT                         |                | ENVANTER NO |   |   |   |
| TÜRKİYE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ    |                                                             | ANIT                         |                | HARİTA NO   |   |   |   |
| İLİ: Kocaeli                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | İLÇESİ: Körfez                                  | MAHALLE KÖY / MEVKİİ:<br>Cuma Mh./Cumaköy/Çeşmesirtı Mevkii | KORUMA DERECESESİ:<br>2.grup |                | ANITSAL     | 1 | 2 | 3 |
| SOKAK VE KAPI NO:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | KADASTRO HARİCİ ALAN<br>PAFTA: - ADA: - PARSEL: |                                                             |                              |                | ÇEVRESEL    | 1 | 2 | 3 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                 |                                                             |                              | Çevreye Aykırı |             | 1 | 2 | 3 |
| ADI: Devşirme Çeşme Yapısı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | YAPTIRAN: -                                     | YAPAN:-                                                     | MİMARİ ÇAĞI: Roma Dönemi     |                |             |   |   |   |
| YAPIM TARİHİ:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                 | KİTABE: -                                                   | VAKFİYE:-                    |                |             |   |   |   |
| GENEL TANIM: Kocaeli İli, Körfez İlçesi, Cuma Mahallesi, Cumaköy Çeşmesirtı Mevkiinde kalan, kadastro harici alanda, dere yatağına yakın bir noktada eski bir düzenle oluşturulmuş olan çeşme ve yalak olarak kullanılan "L" şeklinde yapı kalıntısıdır. Çeşme; lahit teknesi ve kapaklarının yeniden kullanımı ve küçük deliklerle birbirine bağlanması ile oluşturulmuştur. |                                                 |                                                             |                              |                |             |   |   |   |

|               |   |      |               |   |          |   |          |   |         |   |                      |   |             |   |            |
|---------------|---|------|---------------|---|----------|---|----------|---|---------|---|----------------------|---|-------------|---|------------|
| KORUMA DURUMU | A | İYİ  | TAŞIYICI YAPI | A | DIŞ YAPI | A | ÜST YAPI | A | İÇ YAPI | A | SÜSLEME<br>ELEMENLAR | A | RUTUBE<br>T | A | YOK        |
|               | B | ORTA |               | B |          | B |          | B |         | B |                      | B |             | B | İZİ<br>VAR |
|               | C | FENA |               | C |          | C |          | C |         | C | I                    | C |             | C | ÖNEM<br>Lİ |



|         |      |                                                        |
|---------|------|--------------------------------------------------------|
| SAHİBİ: | Özel | BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI<br>GEREKEN KURULUŞ: Belediye |
|---------|------|--------------------------------------------------------|

GÖZLEMLER: Doğal Tahrifat altındadır.

YAPILAN ONARIMLAR:-

**AYRINTILI TANIM:** Dere yatağına yakın bir noktada eski bir düzenle oluşturulmuş olan çeşme ve yalak olarak düzenlenen yapı tespit edilmiştir. Çeşme; lahitlerle öne çıkan Cumaköy'ün bu vasfını ortaya koyarcasına lahit teknesi ve kapaklarının yeniden kullanımı ve küçük deliklerle birbirine bağlanması ile oluşturulmuştur. Çeşme ve yalak "L" şeklinde bir düzenle yerleştirilmiştir. L şeklinde düzenin bir bölümü iki adet lahit kapağının yalak vasfıyla yeniden kullanımı ile oluşturulmuştur. Lahit kapaklarının bitişiğinde ise çeşme bölümü başlamaktadır. Çeşme bölümü ise su haznesi yaratma amacıyla biraz daha farklı bir uygulamaya tabidir. En alta bir adet lahit yatağı yerleştirilen çeşmede üst bölüm betonarme bir uygulama ile kapak şeklinde değerlendirilmiştir. Bunun yanında su deposu olarak kullanılan lahit yatağının ön cephesi kesilerek veya kırılarak açık bırakılmıştır. Roma dönemine tarihlendirdiğimiz bu lahitlerin uzun yıllardır burada durduğu ifade edilen bir çeşme için buraya konulduğu ve köyün eskileri tarafından bilindiği köy muhtarı tarafından ifade edilmiştir.

YAYIN DİZİNİ



Kocaeli Kültür Varlıklarını  
Koruma Bölge Kurulunun  
19.03.2025.gün ve... sayılı  
kararı ekidir.

EKLER:

|                     |   |
|---------------------|---|
| RAPOR:              | X |
| FOTOĞRAF:           | X |
| RÖLEVE PROJESİ      |   |
| RESTORASYON PROJESİ |   |
| HARİTA              |   |
| KROKİ               | X |
| KİTABE              |   |
| VAKFİYE             |   |

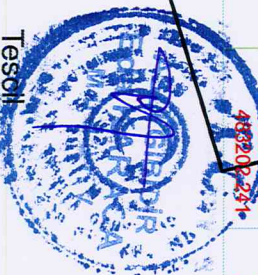
|                                   |    |                           |        |               |
|-----------------------------------|----|---------------------------|--------|---------------|
| TEKNİK BİLGİLER                   | SU | ELEKTRİK                  | ISITMA | KANALİZAS YON |
| ORJİNAL KULLANIMI:                |    |                           |        |               |
| BUGÜNKÜ KULLAMII:                 |    |                           |        |               |
| ÖNERİLEN KULLANIM: -              |    |                           |        |               |
| HAZIRLAYANLAR: 19.03.2025         |    |                           |        |               |
| Mustafa URGAN<br>Harita Mühendisi |    | Esra KAHRAMAN<br>Arkeolog |        |               |
| KONTROL EDEN:                     |    | Eda KARACA<br>MÜDÜR V.    |        |               |
| KURUL ONAYI:                      |    |                           |        |               |
| REVİZYON:                         |    |                           |        |               |
| KURUL KARARLARI:                  |    |                           |        |               |

| Nokta No | Y          | X           |
|----------|------------|-------------|
| S.1      | 483205.477 | 4532930.707 |
| S.2      | 483170.011 | 4532929.932 |
| S.3      | 483117.041 | 4532928.774 |
| S.4      | 483119.202 | 4532950.494 |
| S.5      | 483113.297 | 4532998.155 |
| S.6      | 483121.403 | 4533030.892 |
| S.7      | 483127.265 | 4533034.945 |
| S.8      | 483136.114 | 4533032.433 |
| S.9      | 483151.024 | 4533028.201 |
| S.10     | 483173.376 | 4533021.855 |
| S.11     | 483173.267 | 4533030.658 |
| S.12     | 483181.224 | 4533030.696 |
| S.13     | 483199.663 | 4533027.119 |
| S.14     | 483200.243 | 4533036.685 |
| S.15     | 483209.081 | 4533036.842 |
| S.16     | 483219.202 | 4533036.139 |
| S.17     | 483238.161 | 4533031.468 |
| S.18     | 483246.208 | 4533031.359 |
| S.19     | 483273.552 | 4533040.904 |
| S.20     | 483275.635 | 4533025.747 |
| S.21     | 483281.723 | 4533000.103 |
| S.22     | 483285.255 | 4532996.978 |
| S.23     | 483288.997 | 4532981.220 |
| S.24     | 483293.142 | 4532963.757 |
| S.25     | 483295.587 | 4532953.459 |
| S.26     | 483294.248 | 4532953.061 |
| S.27     | 483286.683 | 4532950.818 |
| S.28     | 483274.863 | 4532947.313 |
| S.29     | 483262.044 | 4532943.511 |
| S.30     | 483252.959 | 4532940.817 |
| S.31     | 483244.367 | 4532938.269 |
| S.32     | 483215.376 | 4532929.672 |
| T.1      | 483201.089 | 4532996.512 |
| T.2      | 483202.875 | 4533001.309 |
| T.3      | 483206.356 | 4533000.137 |
| T.4      | 483205.902 | 4532998.791 |
| T.5      | 483203.435 | 4532999.630 |
| T.6      | 483202.27  | 4532996.209 |

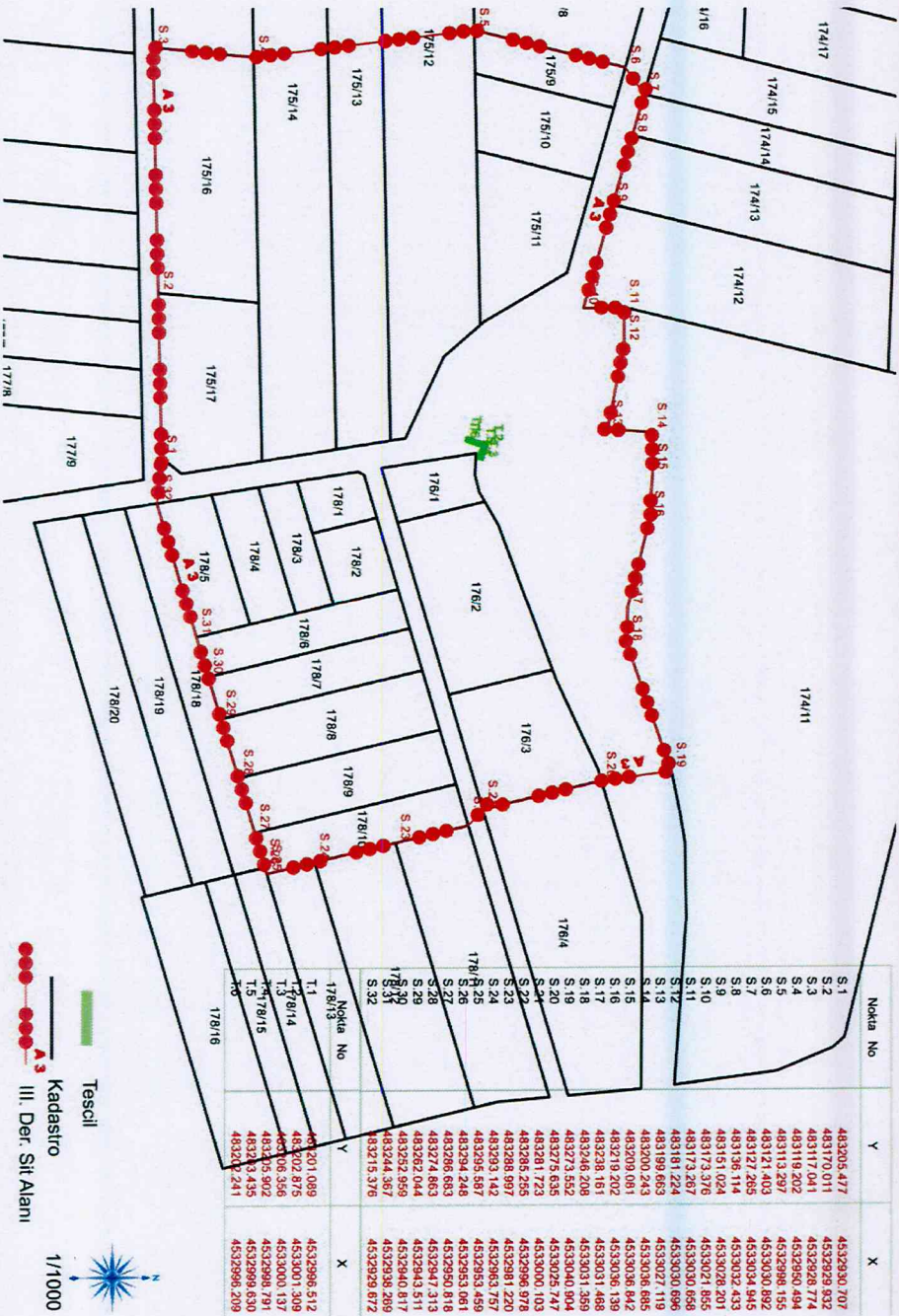
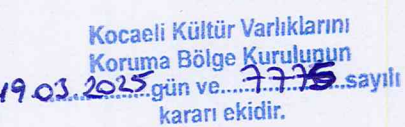


Kocaeli Kültür Varlıklarını  
Koruma Bölge Kurulunun  
19.03.2025 gün ve..... sayılı  
kararı ektir.

Kadastro  
III. Df. Sit Alanı



1/1000

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| AVRUPA KONSEYİ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ<br>D.K.V.K.E | SİT                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ENVANTER NO:                             |
| TÜRKİYE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | HARİTA NO:                               |
| İLİ: KOCAELİ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | İLÇESİ: Körfez                                             | MAHALLE KÖY VEYA MEVKİİ:<br>Cuma/Cumaköy/Çeşmesirtı                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | KADASTRO HARİCİ ALAN<br>ADA: - PARSEL: - |
| <b>GENEL TANIM:</b> Dere yatağına yakın bir noktada eski bir düzenle oluşturulmuş olan çeşme ve yalak olarak düzenlenen yapı kalıntısıdır. Çeşme; lahitleriyle öne çıkan Cumaköy'ün bu vasfını ortaya koyarcasına lahit teknesi ve kapaklarının yeniden kullanımı ve küçük deliklerle birbirine bağlanması ile oluşturulmuştur. Çeşme ve yalak "L" şeklinde bir düzenle yerleştirilmiştir. L şeklinde düzenin bir bölümü iki adet lahit kapağının yalak vasfıyla yeniden kullanımı ile oluşturulmuştur. Lahit kapaklarının bitişiğinde ise çeşme bölümü başlamaktadır. Çeşme bölümü ise su haznesi yaratma amacıyla biraz daha farklı bir uygulamaya tabidir. En alta bir adet lahit yatağı yerleştirilen çeşmede üst bölüm betonarme bir uygulama ile kapak şeklinde değerlendirilmiştir. Bunun yanında su deposu olarak kullanılan lahit yatağının ön cephesi kesilerek veya kırılarak açık bırakılmıştır. Roma dönemine tarihlendirdiğimiz bu lahitlerin uzun yıllardır burada durduğu ifade edilen bir çeşme için buraya konulduğu ve köyün eskileri tarafından bilindiği köy muhtarı tarafından ifade edilmiştir. |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                          |
| <b>ŞİMDİKİ TEHLİKELER:</b> Kaçak kazı.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                          |
| <b>ŞİMDİKİ DURUM:</b> Üzerinde dağınık vaziyette lahit parçaları görülmektedir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                          |
| <b>SİT POTANSİYELİ:</b> III (Üçüncü) Derece Arkeolojik Sit Alanı                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                            | <b>KORUMA DERECESİ:</b> III.(Üçüncü) Derece Arkeolojik Sit Alanı                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                          |
| <b>ŞİMDİKİ KORUMA:</b> Yok                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                            | <b>HAZIRLAYANLAR:</b> (19.03.2025)<br>Esra KAHRAMAN Arkeolog<br>Mustafa URGAN Harita Mühendisi                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                          |
| <b>ÖNERİLEN KORUMA:</b> III. Derece Sit alanı ilan edilmelidir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                            | <b>KONTROL EDEN:</b><br>Eda KARACA<br>Bölge Kurulu Müdür V.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                          |
| <b>YAYIN DİZİSİ:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                            | <b>KURUL ONAYI:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                          |
| <b>GÖZLEMLER:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                            | <b>REVİZYON:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                          |
| <b>VAZİYET PLANI:</b><br><br>Tescil<br>Kadastro<br>III. Der. Sit Alanı<br>1/1000                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                            | <br><br><br> |                                          |
| <br>Kocaeli Kültür Varlıklarını<br>Koruma Bölge Kurulunun<br>19.03.2025 gün ve 7775 sayılı<br>kararı ekidir.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                          |